

WARBIXINTA
BAARITAANKA
TB-GA EE SOO
HAAJIRAYAASHA

tb-ga?

Maxaa ballantan laguugu soo sameeyey?

Qaaxada (tb-ga) waa Cuur daran laakiin waa cudur la daaweyn karo oo dunida aad ugu badan. Sidoo kale waddanka aad ka timid. Sidaa awgeed ayaa markaad Nederlaan/Holand imaado lagaaga baarayaa qaaxada. Baaritaanka koowaad waa mid waajib ah sida uu dhigaayo Sharciga ajaanibka.

Qaaxada waa xanuun si tartiib ah u sii fidaaya. Sidaa darteed ayaa waxaa dhici karta in dhowr jeer laguugu yeero baaritaano isku xiga jooga. Taasi waxey ku xiran tahay sida ay qaaxada ugu badan tahay waddanka aad ka timid.

Waxaa kula soo socodiinaaya Waaxda la dagaalanka tb-ga ee GGD haddii aad u baahan yahay baaritaano kale iyo waqtiga lagu sugaayo. Ka qeyb qaadashada baaritaanka waa muhiim, waana caafimaadkaaga iyo kuwa dadka agagaarkaaga.

Muxuu yahay qaaxada?

Qaaxada (tb-ga) waa xanuun ay bakteeriyo sababto. Waxaa xanuunkan uu aalaa ku dhacaa sambabada. Qofka qaba qaaxada sambabada wuxuu xanuunkan qaadsiin karaa dadka kale, isagoo ugu gudbinayo hawada. Calaamadaha qaaxada lagu garan karaa waxaa ka mid ah qufaca, culeyskaaga oo yaraada, qandho iyo habeenkii aad dhidido. Mar mar dadka wax xanuuno ma qabtaan amaba xanuuku wuu yar yahay. Wuxuu xanuunkan qaaxada qabto, balse aadan adiga dereemin. Sidaa darteed ayaa baaritaanka tb-ga muhiim u yahay. Sidoo kale dadka agagaarkaaga, maxaa yeelay dadka kale waad qaadsiin kartaa adigoo aadan ogeyn.

Warbixin dheeraad ah ma u baahan tahay? Wuxuu xanuunkan qaaxada sambabka fiirinaaya dhaqtarka la dagaalanka tb-ga ee GGD.

Maxaa markaa ka dib dhacaaya?

Maadaama qaaxada leys qaadsiyo uu yahay midka sambabada waxaa badiya sawirka ex-rayga laga qaadaa (sawirka sambabka) Baaritaanka ma aha mid qatar ah, xitaa uma aha qatar ilmaha yar yar ama naagaha uurka leh.

Maxaa sameynsaa intaan sawirka sambabka la qaadin?

- Waxyaalaha (katiinada, jijimanka, ama wixii kale) inaad iska furto.

- Timaha dheer waa inaad kor u xirtaa masarka/xijaabka looma baahna inaad iska furto.
- Badiyya waxaa sawirka la qaadaa qeybta jirka kore oo qaawan.

Maxaa sameynsaa marka la qaadaayo sawirka sambabka?

- Waxaa lagu leeyahay inaad si xoog ah u neefsato, iyo inaad neeftaada ku celiso marka sarka la qaadaayo.
- Haddii ilmahaaga sawirka laga qaadaayo, waxaad ka arkeysaa ilmahaaga miraayada dhexdeeda. Ilmahaaga niyada u deji marka sambabka la qaadaayo sawirka xanuun ma aha, waana waqtii aad u gaaban.

Maxaa markaa ka dib dhacaaya?

- Wuxaa sawirka sambabka fiirinaaya dhaqtarka la dagaalanka tb-ga ee GGD.
- Waaxda la dagaalanka tb-ga waxey dirayaan cadeyn ah in lagaa baaray qaaxada Waaxda Irmigreshanka (IND) 9keliya baaritaanka koowaad). Mar mar ayey GGD waxay ku siineysaa cadeyntan. Markaasi adiga ayaa u diraaya IND. Natijjada baaritaanka marnaba looma gudbinaayo IND.
- Haddii sawirka sambabkaaga aan wax gaar ah laga arkin, markaasi wax fariin ah laguuma soo diraayo.
- waxaa fariin laguu soo diraayaan haddii sawirka sambabka uu ka cadaado in baaritaan dheeraad loo baahan yahay. Taasi micnaheeda ma aha inaad qaaxo qabto. Haddii sawirka waxa ka muuqda waxaa sababi kara waxyaalo kale. Laakiin baaritaan dheeraad waa loo baahan yahay, taasoo adiga dan kuu ah.

Sidaa darteed waa muhiim inaad timaado marka ay GGD dib kuu ballamiyaan.

- Haddii aad qaaxo qabto, sida ugu dhaqsaha badan ayaa laguu daaweynaayaa. Qaaxada iyo daaweynteeda sabab uma noqon karaan in sharciga deganaanshaha laguugu diido. Daaweyntana guud ahaan Nederland waad ku dhameysan kartaa.
- Haddii qaaxo ama xanuun kale lagaa helo, waxaa dhaqtarkaaga uu fariin ka helayaa dhaqtarka tb-ga ee GGD.

Ugu dambeyn

- Sawirka sambabka waa wax markaasi keliya la qaadaayo. Haddii markaa ka dib aad xanuun dareento calaamadaha qaaxada ah (sida qufaca, culeyska oo yaraada, qandho ama habeenkii aad dhidido)? Markaasi aad dhaqtarkaaga qoyska, xitaa haddii muddo dhow ka hor baaritaan lagugu sameeyey. Ama la xariir waaxda la dagaalanka tb-ga ee GGD.
- Ma kula tahay in si qaldan ama aan taxadir lahayn laguula dhaqmay? Wuxaa GGD ay kuu suura gelineysaa inaad ashtako gudbiso. Wuxaa website-ka GGD ka heleysaa warbixin dheeraad, ama wuxaa la xariir kartaa waaxda la dagaalanka tb-ga. Ka fiiri halkan hoose cinwaanka GGD Warbixinta GGD.